

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

BELÇİKA KRALLIĞI HÜKÜMETİ

ARASINDA

SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

VE

BELÇİKA KRALLIĞI

bundan sonra “Akit Devletler” olarak anılacaktır,

sosyal güvenlik alanında her iki ülke arasında karşılıklı ilişkilerin düzenlenmesini arzu ederek,

aşağıdaki konularda mutabık kalmışlardır.

I. BÖLÜM

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Tanımlar

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasında:

(1) “Türkiye” terimi: Türkiye Cumhuriyeti’ni,

“Belçika” terimi: Belçika Krallığı’nı,

(2) “Ülke” terimi:

Türkiye bakımından; Türkiye Cumhuriyeti’ni,

Belçika bakımından; Belçika Krallığı’nı,

(3) “Vatandaş” terimi:

Türkiye bakımından; Türk Vatandaşlığını haiz bir kimseyi,

Belçika bakımından; Belçika vatandaşlığını haiz bir kimseyi,

(4) “Mevzuat” terimi: bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen sosyal güvenlikle ilgili tüm yasal mevzuatı,

(5) “Yetkili Makam” terimi:

Türkiye bakımından, bu Anlaşmanın 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen mevzuatın uygulanması konusunda sorumlu Bakanlıkları,

Belçika bakımından, bu Anlaşmanın 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen mevzuatın uygulanması konusunda, her biri kendi alanında sorumlu Bakanları,

(6) “Yetkili Kurum” terimi: Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen mevzuatın tamamının veya bir kısmının uygulanmasından ve yardımların ödenmesinde sorumlu olan kurumu,

(7) “Kurum” terimi: Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen mevzuatın uygulanmasıyla tamamen veya kısmen görevli olan kurum, teşkilat veya makamı,

(8) “Sigortalı” terimi: Bu Anlaşmanın hükümleri dikkate alınarak yardımlara hakkı olabilmesi için yetkili Akit Devlet mevzuatında aranan koşulları yerine getiren tüm kişiler,

(9) “Aile bireyi” terimi: yardımlardan sorumlu Akit Devletin mevzuatına göre veya bu anlaşmanın 15 nci maddesinde belirtilen durumlarda ikamet ettiği Akit Devletin mevzuatına göre ailenin bir üyesini,

(10) “Geride kalanlar” terimi: yardımların yapılmasını sağlayan mevzuat uyarınca hak sahibi olarak tanımlanan veya kabul edilen kimseyi,

(11) “İkamet” terimi: bir kişinin sürekli ikamet ettiği yeri,

(12) “Bulunma” terimi: geçici olarak ikameti,

(13) “Sigortalılık süresi” terimi: tamamlandığı mevzuat tarafından sigortalılık süresi olarak kabul edilen süre ile bu mevzuata göre sigortalılık süresine eşdeğer süreyi,

(14) “Yardım” terimi: bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen mevzuat uyarınca uygulanması öngörülen her türlü ekler veya zamlar da dahil olmak üzere, Akit Devletlerden her birinin mevzuatında öngörülen her türlü aylığı, geliri, ödeneği veya her türlü nakdi yardımı,

(15) “Aynı yardım” terimi: Akit Devletlerden her birinin mevzuatında öngörülen hastalık, analık, iş kazası veya meslek hastalığı nedeniyle ödenen her türlü aynı yardımı,

ifade eder.

2. Mevcut maddenin birinci fıkrasında tanımlanmayan ve bu Anlaşmada kullanılan her bir terim, uygulanan mevzuatta kullanıldığı anlamı ifade eder.

Madde 2

Anlaşmanın Uygulanacağı Mevzuat

1. Bu Anlaşma, aşağıdaki ilgili mevzuata uygulanır:

Türkiye bakımından

(1) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar açısından malullük, yaşlılık, ölüm sigortası, kısa vadeli sigorta kolları ve genel sağlık sigortası;

(2) Hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar açısından malullük, yaşlılık, ölüm sigortası, kısa vadeli sigorta kolları ve genel sağlık sigortası;

(3) Kamu idarelerinde çalışanlar açısından malullük, yaşlılık, ölüm ve genel sağlık sigortası.

Belçika bakımından:

(1) Ücretli çalışanlar, gemi adamları ve bağımsız çalışanlar açısından aynı ve nakdi hastalık ve analık yardımları;

(2) İş kazaları ve meslek hastalıkları bakımından aynı ve nakdi yardımlar;

(3) Ücretli çalışanlar ve bağımsız çalışanlar açısından emeklilik ve ölüm aylıkları;

(4) Ücretli çalışanlar, gemi adamları ve bağımsız çalışanlar açısından malullük yardımları;

(5) Ücretli çalışanlar ve bağımsız çalışanlar açısından aile yardımları ve yalnızca II. Bölümle ilgili olarak uygulanacak mevzuat:

(6) Ücretli çalışanların sosyal güvenliği;

(7) Bağımsız çalışanların sosyal statüsü.

2. Bu Anlaşma, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen mevzuatı tadil edecek veya tamamlayacak olan mevzuata da uygulanır.

3. Bu Anlaşma, mevcut sosyal sigorta rejimlerinin yararlanıcı yeni gruplara yaygınlaştırılmasına dair mevzuata, sözkonusu mevzuatın yayınlandığı tarihten itibaren 6 ay içinde, mevzuatın tadil eden Akit Devletçe diğer Akit Devlete aksine bir bildirimde bulunulmadığı takdirde uygulanır.

4. Bu Anlaşma, Akit Devletlerin yetkili makamları arasında bu amaçla bir anlaşma yapılmadıkça, yeni bir sosyal sigorta kolunu oluşturan mevzuata uygulanmaz.

Madde 3

Kişisel Uygulama Alanı

Bu Anlaşma, aksine bir hüküm bulunmadıkça, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mevzuatına tabi olan veya evvelce tabi olmuş bulunan kişiler ile edinilmiş hakları burada zikredilen kişilerden kaynaklanan diğer kişilere de uygulanır.

Madde 4

Muamele Eşitliği

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça, Anlaşmanın 3 üncü maddesinde zikredilen kişiler, Akit Devletin vatandaşları ile aynı koşullarda Akit Devletin mevzuatından yararlanma hakkına sahiptir ve sözkonusu mevzuatın yükümlülüklerine tabidir.

Madde 5

Yardımların İhracı

1. Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça, Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre hak kazanılan hastalık ve analık, malullük, iş kazaları ve meslek hastalıkları ile emeklilik veya yaşlılık ve ölüm sigortalarına ilişkin nakdi yardımlar, bunlardan yararlanan kişinin diğer Akit Devlet ülkesinde bulunmasından veya ikamet ediyor olmasından dolayı durdurulamaz veya iptal edilemez, hiçbir şekilde azaltılamaz veya değiştirilemez.

2. Akit Devletlerden birinin mevzuatı gereğince hak kazanılan emeklilik veya yaşlılık, ölüm, iş kazaları ve meslek hastalıkları yardımları, diğer Akit Devletin üçüncü bir Devlette ikamet eden vatandaşlarına, birinci Akit Devletin sözkonusu üçüncü Devlet ülkesinde ikamet eden vatandaşlarıymış gibi aynı şartlarda ödenir.

Madde 6

Yardımların Azaltılması veya Durdurulması

Bir yardımın diğer sosyal güvenlik yardımları veya bir mesleki faaliyet icra edilmesinden kaynaklanan gelirler ile birleşmesi halinde, Akit Devletin birinin mevzuatında öngörülen yardımların azaltılması, durdurulması veya iptal edilmesine dair hükümler, diğer Akit Devletin mevzuatı çerçevesinde hak edilmiş yardımlar veya diğer Akit Devlet ülkesinde bir mesleki faaliyet icra edilmesinden kaynaklanan gelirler olsa bile, yardımlardan yararlananlar hakkında uygulanır.

Ancak, her iki Akit Devlette geçen süreler gereğince oransal olarak hesaplanan aynı mahiyetteki iki yardımın birleşmesi halinde bu hüküm uygulanmaz.

II. BÖLÜM

UYGULANACAK MEVZUAT İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

Madde 7

Genel Kurallar

1. Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça, uygulanacak mevzuat aşağıdaki hükümlere göre belirlenir:

(1) Bir Akit Devlet ülkesinde ücretli olarak mesleki bir faaliyet icra eden kişi, kendisini istihdam eden işletme veya işverenin ikameti veya işyeri merkezi diğer Akit Devlet ülkesinde olsa bile, çalıştığı Akit Devletin mevzuatına tabi olur;

(2) Bir Akit Devlet ülkesinde bağımsız olarak mesleki bir faaliyet icra eden kişi, ikameti diğer Akit Devlet ülkesinde olsa bile, çalıştığı Akit Devletin mevzuatına tabi olur;

2. Aynı zamanda Akit Devletlerden birinde bağımsız ve diğer Akit Devlette ücretli olarak mesleki bir faaliyet icra edilmesi halinde, ilk Akit Devletin bağımsız çalışanlarının sosyal güvenliklerine ilişkin mevzuatından kaynaklanan yükümlülükleri belirlemek amacıyla, diğer Akit Devlette icra edilen faaliyet ilk Akit Devlette icra edilmiş ücretli bir faaliyet olarak kabul edilir.

3. Her iki Akit Devlet ülkesinde bağımsız bir mesleki faaliyet icra eden kişi sadece ikamet ettiği Akit Devletin mevzuatına tabi olur. Bu Akit Devletin mevzuatı gereğince belirlenecek sigorta primleri için değerlendirmeye alınması gereken gelir miktarının tespitinde, her iki Akit Devlet ülkesinde elde edilen bağımsız mesleki gelirler hesaba katılır.

4. Aynı anda, her iki akit Devlet ülkesinde ücretli bir faaliyet icra eden kişi, bütün ücretli faaliyetleri için, sadece ikamet ettiği Akit Devletin mevzuatına tabi olur. Bu Akit Devletin mevzuatı gereğince belirlenecek sigorta primleri için değerlendirmeye alınması gereken gelir miktarının tespitinde, her iki Akit Devlet ülkesinde elde edilen ücretler hesaba katılır.

Madde 8

Taşımacılık Sektöründe Çalışan Ücretliler veya Bağımsızlar

1. Bir Akit Devletin bayrağını taşıyan bir gemide mesleki bir faaliyet icra eden kişi, ikamet ettiği Akit Devletin mevzuatına tabi olur.

2. Bu maddenin birinci paragrafının uygulanması bakımından işveren, 2006 tarihli 186. Sayılı ILO Denizcilik çalışma Sözleşmesine göre armatördür.

3. Başkası namına veya kendi namına, karayolu, demiryolu veya havayolu ile uluslararası yolcu veya mal taşımacılığı yapan ve işyeri merkezi bir Akit Devlet ülkesinde bulunan bir işletmenin dolaşan, seyreden veya sefer yapan personelinden olan bir kişi, bu Akit Devletin mevzuatına tabi olur;

Bununla birlikte, şirket diğer Akit Devletin ülkesinde bir şube veya daimi temsilciliğe sahipse, bu şirketin istihdam ettiği ücretli çalışanı sözkonusu şube veya daimi temsilciliğin bulunduğu ülkedeki Akit Devletin mevzuatına tabi olur.

Madde 9

Özel Kurallar

1. Akit Devletlerden birinin ülkesinde bulunan bir işletmede ücretli çalışan kişi, bağlı bulunduğu şirket tarafından bu şirket adına yapılacak bir iş için diğer Akit Devlette bulunan bir şirkete geçici olarak gönderildiği takdirde, yapmak zorunda olduğu işin tahmini süresi yirmi dört ayı aşmamak ve geçici görev süresi sona eren başka bir kişinin yerine gönderilmemek şartıyla, kendi ülkesinde istihdam edilmeye devam ediliyormuş gibi ilk Akit Devletin mevzuatına tabi olmaya devam eder.

2. Akit Devletlerin yetkili makamları veya bu yetkili makamlar tarafından belirlenmiş yetkili kurumlar, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan geçici görev süresi yirmi dört aydan sonra da devam ettiği takdirde, ücretli çalışanın sadece ilk Akit Devletin mevzuatına tabi olması için aralarında anlaşabilirler. Bununla birlikte, bu mutabakat, sadece otuz altı ayı geçmeyen ek bir süre için sağlanır. Sözkonusu mutabakata, ilk yirmi dört aylık süre bitmeden varılmalıdır.

3. Bir Akit Devletin işvereni tarafından üçüncü bir ülkeye gönderilen bir kişi, daha sonra da bu işvereni tarafından üçüncü ülkeden diğer Akit Devlete gönderildiğinde, bu maddenin birinci fıkrasına uygulanır.

4. Bu maddenin hükümleri aynı zamanda 1'den 3'e kadar olan fıkralarda belirtilen kişilere eşlik eden aile bireylerine de, bir mesleki faaliyet icra etmemeleri koşuluyla, uygulanır.

Madde 10

Devlet Memurları

1. Görevlerini yerine getirmek amacıyla diğer Akit Devlete tayin olan bir Akit Devletin memurları ve memur muamelesine tabi personeli, kendilerini gönderen Akit Devletin mevzuatına tabi olurlar.

2. Bu maddenin hükümleri aynı zamanda birinci fıkrada belirtilen kişilere eşlik eden aile bireylerine de, bir mesleki faaliyet icra etmemeleri koşuluyla, uygulanır.

Madde 11

Diplomatik Misyonlar ve Konsolosluklar

İşbu Anlaşma, 18 Nisan 1961 tarihli Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi veya 24 Nisan 1963 tarihli Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi hükümlerine hâlel getiremez.

Madde 12

İstisnalar

Akit Devletlerin yetkili makamları, aralarında anlaşmak suretiyle bazı kişi veya kişi grupları lehine, 7 nci maddeden 11 inci maddeye kadar olan maddelerin hükümlerine istisnalar öngörebilirler.

III. BÖLÜM

ÖZEL HÜKÜMLER

1. KISIM

HASTALIK, SAĞLIK VE ANALIK

Madde 13

Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

Aynı ve nakdi yardımlara hak kazanılıp kazanılmadığının, hakkın idamesinin veya ihyasının ve bu yardımların sürelerinin belirlenmesi için her bir Akit Devletin mevzuatına göre geçen sigortalılık süreleri, aynı zamana rastlamamak koşuluyla birleştirilir.

Madde 14

Diğer Akit Devlet Ülkesinden Bulunma Durumunda

Verilen Aynı Yardımlar

1. Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre aynı yardımlara hak kazanan sigortalı bir kişi veya bir aile bireyi, diğer Akit Devlet ülkesinde bulunduğu sırada sağlık durumu acil tedaviyi gerektirdiğinde sözkonusu diğer Akit Devlet ülkesinde aynı yardımlardan yararlanır.

2. Diğer Akit Devlette bulunmak için yetkili kurumdan bu Anlaşmanın 22 nci maddesinde öngörülen ön izni almış nakdi hastalık yardımlarına sahip olan kişi, yetkili Devlet ülkesinde başlamış tıbbi bir tedavinin devamını ilgilendirdiği ölçüde, sözkonusu diğer Akit Devlette bulunduğu sırada aynı yardımlardan faydalanmaya devam etme hakkına sahiptir.

3. Aynı yardımlar, yetkili kurumun yükümlülüğünde, bulunma yerindeki kurumun uygulamakta olduğu mevzuat hükümlerine göre verilir, ancak, yardımların süresi yetkili kurumun uyguladığı mevzuata göre düzenlenir.

4. Bu maddenin birinci fıkrası:

(1) Sigortalı bir kişi veya bir aile bireyi, yetkili kurumun izni olmadan, tedavi olmak amacıyla diğer Akit Devlet ülkesine gittiğinde;

(2) Çok acil durumlar dışında, aralarında anlaşmak suretiyle yetkili makamlar tarafından listesi belirlenmiş büyük cihazlar, protezler ve büyük önem arz eden diğer aynı yardımlar için

uygulanmaz.

5. Bu maddenin 4 üncü fıkrasının 2 nci bendinde belirtilen çok acil durumlar ile birinci fıkrasında ifade edilen acil tedavi ihtiyaçları, bulunma yerinin kurumu tarafından tespit edilir.

Madde 15

Sigortalı Kişilere ve Aile Bireyelerine Diğer Akit Devlet Ülkesinde İkamet Etmeleri Durumunda Verilen Aynı Yardımlar

1. Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre aynı yardımlara hak kazanan ve diğer Akit Devlet ülkesinde ikamet eden sigortalı bir kişi ile birlikte ikamet eden aile bireyleri, diğer Akit Devlet ülkesinde aynı yardımlardan yararlanır.
2. Bir Akit Devletin mevzuatına tabi olan sigortalı bir kişinin, bu Akit Devletin mevzuatına göre aynı yardımlara hak kazanan ve diğer Akit Devlet ülkesinde ikamet eden aile bireyleri, sözkonusu diğer Akit Devlet ülkesinde aynı yardımlardan yararlanır.
3. Aynı yardımlar, yetkili kurumun yükümlülüğünde, ikamet yerindeki kurumun uygulamakta olduğu mevzuata göre verilir, ancak, yardımların süresi yetkili kurumun uyguladığı mevzuata göre düzenlenir.
4. Bu maddenin birinci ve 2 nci fıkraları, ikamet ettikleri Akit Devletin ülkesindeki mevzuat gereğince aynı yardımlara hak kazanmış aile bireyelerine uygulanmaz.

Madde 16

Özel Durumlardaki Kişilere ve Aile Bireyelerine Verilen Aynı Yardımlar

1. Bu Anlaşmanın 9 uncu maddesinden 12 nci maddesine kadar olan hükümler gereğince, bir Akit Devletin mevzuatına tabi olan sigortalı kişi ile kendisine refakat eden aile bireyleri, diğer Akit Devlet ülkesinde buldukları süre boyunca aynı yardımlardan yararlanır.
2. Aynı yardımlar, yetkili kurumun yükümlülüğünde, birinci fıkrada belirtilen kişinin bulunduğu Akit Devlet ülkesindeki kurumun uygulamakta olduğu mevzuata göre verilir, ancak, yardımların süresi yetkili kurumun uyguladığı mevzuata göre düzenlenir.
3. Bu maddenin birinci fıkrası, buldukları Akit Devletin ülkesindeki mevzuat gereğince aynı yardımlara hak kazanmış aile bireyelerine uygulanmaz.

Madde 17

Malullük, Ölüm, Emeklilik veya Yaşlılık Yardımları Alanlara ve Aile Bireylerine Verilen Aynı Yardımlar

1. Her iki Akit Devletin mevzuatı gereğince malullük, ölüm, emeklilik veya yaşlılık yardımı alan kişi, kendisi ve aile bireyleri için, ikamet ettiği Akit Devlet ülkesindeki mevzuata uygun olarak ve sözkonusu Devletin yetkili kurumunun yükümlülüğünde, aynı yardımlardan yararlanır.
2. Akit Devletlerden yalnızca birinin mevzuatına göre malullük, ölüm, emeklilik veya yaşlılık yardımı alan ve diğer Akit Devlet ülkesinde ikamet eden kişi, kendisi ve aile bireyleri için aynı yardımlardan yararlanır. Aynı yardımlar, yetkili kurumun yükümlülüğünde, ikamet yerindeki kurumun uygulamakta olduğu mevzuata göre verilir, ancak, yardımların süresi yetkili kurumun uyguladığı mevzuata göre düzenlenir.
3. Bu maddenin 2 nci fıkrası, ikamet ettikleri Akit Devletin ülkesindeki mevzuat gereğince aynı yardımlara hak kazanmış aile bireyelerine uygulanmaz.

Madde 18

Yetkili Devlet Ülkesinde Bulunma Durumunda Verilen Aynı Yardımlar

Bu Anlaşmanın 15 inci maddesinin birinci ve 2 nci fıkraları ile 17 nci maddesinin 2 nci fıkrasında belirtilen ve yetkili Akit Devlet ülkesinde bulunan kişiler, bulunma yerindeki kurumun uygulamakta olduğu hükümlere göre ve bu ülkenin yükümlülüğünde, bu Akit Devlet ülkesinde aynı yardımlardan yararlanır.

Madde 19

Malullük Ölüm, Emeklilik veya Yaşlılık Yardımı Alan Kişinin Primleri

1. Hastalık veya analık yardımlarının karşılanması için prim alınmasını öngören bir mevzuatı uygulayan bir Akit devletin yetkili kurumu, uyguladığı mevzuata göre hesaplanan bu primleri ancak, bu Anlaşmanın 17 nci maddesi uyarınca sağlanan yardımlara ilişkin giderlerin sözkonusu Akit Devletin yetkili kurumunun yükümlülüğünde olması halinde talep ve tahsil edebilir.
2. Eğer, 17 nci maddenin 2 nci fıkrasında belirtilen durumda, malullük, ölüm, emeklilik veya malullük aylığı alan kişi, ikamet ettiği Akit Devletin mevzuatına göre hastalık ve analık yardımlarının karşılanması için prim ödemesi gerekiyor ise, bu primler ikamet yeri nedeniyle tahsil edilemez.

Madde 20

Aynı Yardımların Geri Ödenmesi

1. Bu anlaşmanın 14, 15, 16 ncı maddeleri ve 17 nci maddesinin 2 nci fıkrası hükümleri gereğince yapılmış olan aynı yardımların fiili tutarı, İdari Anlaşmada öngörüldüğü şekilde, yetkili kurum tarafından bu yardımları veren kuruma ödenir.

2. Yetkili makamlar, bu maddenin birinci fıkrasındaki hükümlere istisnalar getirmek konusunda mutabakata varabilir.

Madde 21

Aynı Yardımların Üstlenilmesi

1. Sigortalı bir kişi veya aile bireyi, yalnız bir Akit Devletin mevzuatı gereğince aynı yardımlara hak kazandığında, bu yardımlar münhasıran bu Akit Devlet kurumunun yükümlülüğündedir.

2. Sigortalı bir kişi veya aile bireyi, ilgili her iki mevzuat gereğince aynı yardımlara hak kazandığında, aşağıdaki kurallar uygulanır:

-Yardımlar, münhasıran bunların verildiği ülkedeki Akit Devlet kurumunun yükümlülüğündedir;

-Yardımlar, her iki Akit Devletin dışındaki bir başka ülkede verildiğinde, münhasıran ilgili kişinin ikametine dayalı olarak tabi olduğu mevzuat kapsamında ve o Devlet kurumunun yükümlülüğündedir.

Madde 22

Hastalık Durumunda Verilen Nakdi Yardımlar

1. Gerektiğinde bu Anlaşmanın 13 üncü maddesinin hükümleri de dikkate alınarak, nakdi yardımlara hak kazanmak için Akit Devletlerden birinin mevzuatınca öngörülen şartları taşıyan sigortalı kişi, diğer Akit Devlet ülkesinde bulunsa dahi bu yardımları alma hakkına sahiptir. Nakdi yardımlar doğrudan, yararlanan kişinin tabi olduğu yetkili kurum tarafından verilir. Hastalık-Analık sigortasının nakdi yardımlarından yararlanan kişi, yetkili kurumun ön izni ile diğer Akit Devlet ülkesinde bulunabilir.

2. Bir Akit Devletin mevzuatına göre nakdi yardımları alan kişi, ikametini diğer Akit Devlet ülkesine naklederse, bu yardımlardan yararlanma hakkını muhafaza edebilir. Bu amaçla, ikamet nakli yetkili kurumun ön iznine tabi tutulabilir. Bununla birlikte, bu izin yalnızca usulüne uygun olarak belirlenmiş tıbbi nedenlere dayanarak reddedilebilir.

2. Kısım

İŞ KAZALARI VE MESLEK HASTALIKLARI

Madde 23

Diğer Akit Devlet Ülkesinde Verilen Aynı Yardımlar

1. Bir iş kazası veya meslek hastalığından dolayı, bir Akit Devletin mevzuatına uygun olarak aynı yardımlara hak kazanmış olan sigortalı kişi, diğer Akit Devlet ülkesinde bulunması veya ikamet etmesi durumunda aynı yardımlardan yararlanır.
2. Aynı yardımlar, yetkili kurumun yükümlülüğünde, bulunma veya ikamet yerindeki kurumun uygulamakta olduğu mevzuata göre verilir. Ancak, yardımların süresi yetkili kurumun uyguladığı mevzuata göre düzenlenir.

Madde 24

Aynı Yardımların Geri Ödenmesi

1. Bu Anlaşmanın 23 üncü maddesi gereğinde yapılmış olan aynı yardımların fiili tutarı, İdari Anlaşmada öngörüldüğü şekilde, yetkili kurum tarafından bu yardımları veren kuruma ödenir.
2. Yetkili makamlar, bu maddenin birinci fıkrasındaki hükümlere istisnalar getirmek konusunda mutabakata varabilir.

Madde 25

Evvelce Meydana Gelen İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarının

Dikkate Alınması

Şayet, bir Akit Devletin mevzuatı, iş göremezlik derecesinin tespitinde evvelce meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıklarının dikkate alınmasını öngörüyorsa, diğer Akit Devletin mevzuatına göre evvelce meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıkları ilk Akit Devletin mevzuatı kapsamında vuku bulmuş sayılır.

Madde 26

Meslek Hastalığının Saptanması

1. Bir meslek hastalığına uğramış bir kişi, her iki Akit Devletin mevzuatı kapsamında sözkonusu hastalığa sebep olabilecek işlerde çalışmış ise, bu kişinin veya hak sahiplerinin talep edebilecekleri yardımlar, gerektiğinde bu maddenin 2 nci fıkrasının hükümleri dikkate alınarak, münhasıran bu işlerin en son icra edildiği ülkedeki Akit Devletin mevzuatına göre ve ilgili kişinin bu mevzuatta öngörülen şartları yerine getirmesi koşuluyla verilir.
2. Bir Akit Devletin mevzuatı gereğince meslek hastalığı yardımlarının yapılabilmesi, sözkonusu hastalığın tıbbi olarak ilk kez kendi ülkesinde saptanması koşuluna bağlı bulunsa dahi, hastalık ilk kez diğer Akit Devletin ülkesinde saptandığında da bu koşul yerine getirilmiş sayılır.
3. Bir Akit Devletin mevzuatı gereğince meslek hastalığı yardımlarının yapılabilmesi, sözkonusu hastalığın meydana gelmesine yol açan bir faaliyetin belirli bir süre zarfında icra edilmiş olması koşuluna bağlıysa, bu Akit Devletin yetkili kurumu, gereken ölçüde, diğer Akit Devletin mevzuatına göre aynı nitelikteki bir faaliyette icra edilen süreleri de, bu faaliyet ilk Akit Devletin mevzuatına göre icra edilmiş gibi değerlendirir.

Madde 27

Meslek Hastalığının Ağırlaşması

Meslek hastalığının ağırlaşması durumunda, Akit Devletlerden birinin mevzuatı gereğince meslek hastalığı yardımlarından yararlanan veya yararlanmış olan sigortalı kişi, aynı tür bir meslek hastalığı için diğer Akit Devletin mevzuatına göre yardım hakkını talep ettiği takdirde, aşağıdaki kurallar uygulanır:

- (1) Eğer sigortalı kişi, diğer Akit Devlet ülkesinde meslek hastalığına neden olabilecek veya hastalığı ağırlaştırabilecek bir faaliyet icra etmemiş ise, ilk Akit Devletin yetkili kurumu, uyguladığı mevzuata göre, hastalığın ağırlaşmasına dikkate alarak yardımların maliyetini üstlenmek zorundadır.
- (2) Eğer sigortalı kişi, diğer Akit Devlet ülkesinde böyle bir faaliyet icra etmiş ise, ilk Akit Devletin yetkili kurumu, uyguladığı mevzuata göre, hastalığın ağırlaşmasını dikkate almaksızın yardımların maliyetini üstlenmek zorundadır. İkinci Akit Devletin yetkili kurumu bu kişiye, miktarı sözkonusu Devletin mevzuatına göre belirlenen ve hastalığın ağırlaşmasından sonra hak edilen yardım miktarı ile ağırlaşmadan önce verilmesi gereken yardım miktarı arasındaki farka eşit bir yardım sağlar.

3. KISIM

EMEKLİLİK VEYA YAŞLILIK, ÖLÜM VE MALULLÜK

A- EMEKLİLİK VEYA YAŞLILIK VE ÖLÜM YARDIMLARI

Madde 28

Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

1. 2 nci fıkranın hükümleri saklı kalmak üzere, emeklilik veya yaşlılık ve ölüm yardımlarına ilişkin Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre tamamlanmış sigortalılık süreleri ile eşdeğer süreler, aynı zamana rastlamamak koşuluyla, yardımların hak edilmesi, idamesi veya ihyası amacıyla, gerekiyorsa, diğer Akit Devletin mevzuatı kapsamında geçen sigortalılık süreleriyle birleştirilir.
2. Bir Akit Devletin mevzuatı, bazı yardımların yapılmasını sigortalılık sürelerinin belirli bir meslekte geçmiş olması şartına bağladığı takdirde, bu yardımlardan faydalanıp faydalanılmayacağını tayini için, sadece diğer Akit Devlette aynı meslekte geçen sigortalılık süreleri veya eşdeğer süreler birleştirilir.
3. Bir Akit Devletin mevzuatı, bazı yardımların yapılmasını sigortalılık sürelerinin belirli bir meslekte geçmiş olması şartına bağladığı ve bu süreler sözkonusu yardımlara hak kazandırmadığı takdirde, sözü edilen süreler, ücretli çalışanların genel sigortasında öngörülen yardımların tasfiyesinde değerlendirilir.
4. Bu maddenin birinci fıkrasının uygulanmasına rağmen, kişi yardımlara hak kazanmak için şartları yerine getirmediğinde, Akit Devletleri ilgilendirdiği kadar iki Akit Devletin sigortalılık sürelerinin birleştirilmesini öngören bir sosyal güvenlik anlaşmasıyla bağlı olduğu üçüncü bir Devletin mevzuatına tabi olarak geçen sigortalılık süreleri, Akit Devletlerden birinin veya diğerinin mevzuatına göre tamamlanmış sigortalılık süreleri ile aynı zamana rastlamamak koşuluyla birleştirilir.

Madde 29

Ölüm ve Emeklilik veya Yaşlılık Yardımlarının Hesaplanması

1. Sigortalı kişi, sürelerin birleştirilmesine gerek kalmaksızın yardımlara hak kazanmak için bir Akit Devletin mevzuatında öngörülen şartları sağladığında, sözkonusu Akit Devletin Kurumu, yardım hakkını doğrudan bu Akit Devlette geçmiş sigortalılık süreleri üzerinden ve yalnız kendi mevzuatına göre hesaplar.

Bu kurum, aynı zamanda, 2 nci fıkranın birinci ve 2 nci bentlerinde öngörülen kuralların uygulamasından elde edilebilecek yardımın miktarını hesaplar. Yalnız en yüksek meblağı esas alır.

2. Bir Akit Devletin mevzuatına göre sigortalı bir kişi, bir yardıma ancak bu Anlaşmanın 28 inci maddesine uygun olarak geçmiş sigortalılık sürelerinin birleştirilmesiyle hak kazanıyor ise, aşağıdaki kurallar uygulanır:

(1) Söz konusu Akit Devletin Kurumun, her iki Akit Devletin mevzuatına göre geçen bütün sigortalılık sürelerini yalnız kendisinin uyguladığı mevzuata göre geçmiş gibi değerlendirerek nazari miktarı hesaplar;

(2) Daha sonra bu Akit Devletin Kurumu, birinci bentte bahsedilen miktar üzerinden ödenmesi gereken miktarı, birinci bent gereğince hesaplanan bütün sigortalılık sürelerine kıyaslanarak sadece kendi mevzuatı kapsamında tamamlanan sigortalılık sürelerine orantılı olarak hesaplar.

B- MALULLÜK YARDIMLARI

Madde 30

Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

1. Malullük yardımlarının hak edilmesi, idamesi veya ihyası için, bu Anlaşmanın 28 inci maddesi hükümleri, kıyas yoluyla uygulanır.
2. Malullük yardımı hakkı, malullüğün başlama tarihinde, Akit Devletlerden birinin malullük yardımlarına ilişkin mevzuatına tabi olan veya bu mevzuata göre bir malullük yardımından yararlanan ve evvelce diğer Akit Devletin mevzuatına göre sigortalılık sürelerini tamamlamış olan kişiye tanınır.

Madde 31

Malullük Yardımlarının Hesaplanması

1. Malullük yardımlarına, bu Anlaşmanın 30 uncu maddesine uygun olarak yalnızca her iki Akit Devletin mevzuatına göre sigortalılık sürelerinin birleştirilmesine göre hak kazanılıyorsa, ödenmesi gereken yardımın miktarı, bu Anlaşmanın 29 uncu maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan şartlara göre belirlenir.

2. Bu Anlaşmanın 6 ncı maddesinin hükümleri saklı kalmak şartıyla, yetkili Belçika kurumu:

(1) Belçika malullük yardımlarına, bu Anlaşmanın 30 uncu maddesinin hükümlerini uygulamaya gerek kalmaksızın hak kazanılıyorsa ve

(2) bu maddenin birinci fıkrasına göre hesaplanan Akit Devletlerin yardımlarının toplamından elde edilen miktar yalnız Belçika mevzuatına göre ödenmesi gereken yardım miktarından az ise ek bir ödenek tahsis eder.

Sözkonusu ek ödenek, (2)'de belirtilen miktar ile münhasıran Belçika mevzuatına göre ödenmesi gereken miktar arasındaki farka eşittir.

Madde 32

Diğer Akit Devlette Bulunma Sırasında Verilen Malullük Yardımları

Bir Akit Devletin mevzuatına göre bir malullük yardımı alan kişi, diğer Akit Devlette bulunduğu sırada, ilk Akit Devletin yetkili kurumu bu ikamete önceden izin vermiş ise, bu yardımdan yararlanma hakkını muhafaza eder. Ancak bu izin sadece, ilk Akit Devletin mevzuatına göre ve bu Akit Devletin yetkili kurumu tarafından, bulunmanın malullük durumunun değerlendirilmesi veya gözden geçirilmesi gereken süre içerisinde vuku bulması halinde reddedilebilir.

C- ORTAK HÜKÜMLER

Madde 33

Yardımların Yeniden Hesaplandığı Durumlar

1. Yaşam maliyetinin artması, ücret seviyelerinin değişkenliği veya başka uyum nedenleriyle, bir Akit Devletin malullük, ölüm, emeklilik veya yaşlılık yardımlarının belirlenmiş bir oran veya miktarda değişikliğe uğraması halinde, diğer Akit Devletin malullük, ölüm, emeklilik veya yaşlılık yardımları hakkında yeni bir hesap yapmasına gerek yoktur.

2. Bir Akit Devletin malullük, ölüm, emeklilik veya yaşlılık yardımlarının hesaplanma kurallarının veya tespit edilme usulünün değişmesi durumunda, diğer Akit Devletin yardımlarının yeniden hesaplanması bu Anlaşmanın 29 uncu veya 31 inci maddelerine uygun olarak yapılır.

Madde 34

Bir Yıldan Az Sigortalılık Süreleri

Bu Anlaşmanın 28 inci ve 30 uncu maddelerinin hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devletin mevzuatı kapsamında tamamlanan sigortalılık sürelerinin toplam müddeti bir yılı bulmuyorsa ve yalnız bu süreler dikkate alındığında bu mevzuata göre hiçbir hak doğmuyorsa, sözkonusu Akit Devletin yetkili kurumu malullük, ölüm, emeklilik veya yaşlılık yardımlarını bağlamakla yükümlü değildir.

4. KISIM

AİLE YARDIMLARI

Madde 35

Tanım

“Aile yardımları” terimi: bu Anlaşmanın 41 inci maddesinde öngörülen İdari Anlaşmada belirlenen periyodik nakdi yardımları ifade eder. Yetkili makamlar sözkonusu İdari Anlaşmada:

- a) Hangi çocukların yardımlardan yararlanacaklarını;
- b) Yardımlardan yararlanma şartları ve yardım tutarları ile yardımların verilme sürelerine tespit edeceklerdir.

Madde 36

Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

Bir Akit Devletin mevzuatı yardımlardan yararlanma hakkının kazanılması, idamesi veya ihyası, sigortalılık sürelerinin tamamlanması koşuluna bağlıysa, bu mevzuatı uygulayan kurum, gerekiyorsa, diğer Akit Devletin mevzuatına göre geçen sigortalılık sürelerinin birleştirilmesi amacıyla ve aynı zamana rastlamamak koşuluyla sanki bu süreleri ilk Akit Devletin mevzuatına göre geçmiş süreler gibi değerlendirir.

Madde 37

Diğer Akit Devlet Ülkesinde İkamet Eden Çocuklar

Bu Anlaşmanın 40 ıncı madde hükmü saklı kalmak kaydıyla, Akit Devletlerden birinin mevzuatına tabi olan kişiler, diğer Akit Devlette ikamet eden çocukları için, ilk Akit Devletin aile yardımlarını alma hakkına sahiptirler.

Madde 38

Emeklilik veya Yaşlılık, Ölüm, Malullük, İş Kazası veya Meslek Hastalığı

Yardımlarını Alanlar İçin Aile Yardımları

1. Bu Anlaşmanın 40 ıncı madde hükmü saklı kalmak kaydıyla, bir Akit Devletin mevzuatı kapsamında emeklilik veya yaşlılık, ölüm, malullük, iş kazası veya meslek hastalığı yardımlarını alan kişi, ikamet ettiği Akit Devletten başka diğer Akit Devlette ikamet eden

çocukları için, İlk Akit Devletin mevzuatı tarafından öngörülen aile yardımlarını alma hakkına sahiptir.

2. Bu Anlaşmanın 40 ıncı madde hükmü saklı kalmak kaydıyla, her iki Akit Devletin mevzuatı kapsamında emeklilik veya yaşlılık, ölüm, malullük, iş kazası veya meslek hastalığı yardımlarını alan kişi, kendi ikamet ettiği dışındaki Akit Devlette ikamet eden çocukları için, ikamet etmekte olduğu Akit Devletin aile yardımlarını alma hakkına sahiptir.

Madde 39

Yetimler İçin Aile Yardımları

Bu Anlaşmanın 40 ıncı madde hükmü saklı kalmak kaydıyla, bir Akit Devletin mevzuatına tabi olmuş müteveffa kişinin diğer Akit Devlette ikamet eden yetim çocuğu, müteveffa kişinin en son tabi olduğu Akit Devlet mevzuatında öngörülen koşullar dahilinde, aile yardımlarını alma hakkına sahiptir.

Madde 40

Birleştirme

Aile yardımlarını alma hakkı her iki Akit Devlette de doğuyorsa, çocuğun ikamet ettiği Akit Devlet, aile yardımlarını vermekle yükümlü yetkili Devlettir.

IV. BÖLÜM

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 41

Yetkili Makamların Sorumlulukları

Yetkili Makamlar:

- (1) Bu Anlaşmanın uygulanması için gerekli önlemleri İdari Anlaşma ile belirler ve irtibat kurumlarını, yetkili kurumlarını ve ikamet ile bulunma yerlerinin kurumlarını tayin eder;
- (2) Bu Anlaşmanın uygulanması için gerekli olan idari işbirliği usullerini ve tıbbi, idari ve diğer belgelerin elde edilmesiyle ilgili harcamaların ödeme şeklerini belirler;
- (3) Bu Anlaşmanın uygulanması için alınan önlemlere ilişkin tüm bilgileri birbirlerine doğrudan iletir;

(4) Bu Anlaşmanın uygulanmasını etkileyebilecek her türlü mevzuat değişikliğini mümkün olan en kısa sürede ve doğrudan birbirlerine bildirir.

Madde 42

İdari İşbirliği

1. Bu Anlaşmanın uygulanması için, Akit Devletlerin her birinin yetkili makamları, irtibat kurumları ile yetkili kurumları kendi ulusal mevzuatı uygulanıyormuş gibi birbirlerine karşılıklı olarak yardımcı olur. Bu yardımlaşma genel olarak ücretsiz yapılır. Ancak, yetkili makamlar bazı masrafların geri ödenmesi hususunda anlaşabilir.
2. Diğer Akit Devlette bulunan veya ikamet eden kişilerin tıbbi raporları, ikamet veya bulunma yerinin kurumu tarafından, yetkili kurumun talebi üzerine ve bu kurumun hesabına yapılır. Raporlar her iki Akit Devletin lehine gerçekleştirilmişse, tıbbi raporların masrafları iade edilmez.
3. İade durumunda, bu maddenin birinci ve 2 nci fıkralarında belirtilen masraflar bu Anlaşmanın 41 inci maddesinde öngörülen İdari Anlaşmada belirlenen usullere göre geri ödenir.
4. Bu Anlaşmanın uygulanması için, Akit Devletlerin her birinin yetkili makamları, irtibat kurumları ile yetkili kurumları kendi aralarında ve ikamet yerine bakılmaksızın tüm kişilerle doğrudan yazışma yapmaya yetkilidir. Yazışma, Akit Devletlerin resmi dillerinden biri ile yapılabilir.

Madde 43

Kişisel Verilerin Paylaşımı

1. Her iki Akit Devletin kurumları, bilgileri oldukları ölçüde, bu Anlaşmanın uygulanması kapsamında, bir sosyal güvenlik mevzuatının uygulanması için Akit Devlet kurumunca bilinmesi gerekli olan, kişilerin gelirlerine ilişkin bilgiler de dahil olmak üzere, kişisel verileri birbirlerine iletmeye yetkilidirler.
2. Kişisel verilerin Akit Devletin kurumu tarafından paylaşımı, bu Akit Devletin verilerin korunmasına ilişkin mevzuatına tabidir.
3. Sunuldukları Akit Devletin kurumunca kişisel verilerin korunması, işlenmesi veya dağıtımı, bu Akit Devletin kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuatına tabidir.
4. Bu maddede bahsedilen veriler, sosyal güvenlik ile ilgili mevzuatın uygulanması dışında başka amaçlar için kullanılamaz.

Madde 44

Harçlar ve Muafiyet

1. Akit Devletlerden birinin mevzuatında, o mevzuat uyarınca verilecek evrak ve belgeler için öngörülen harç, pul, mahkeme veya kayıt harçlarından muafiyet veya indirimden yararlanma, diğer Akit Devletin mevzuatının uygulanması için verilecek benzeri evrak ve belgelere de teşmil olunur.
2. Bu Anlaşmanın uygulanmasında verilecek her türlü evrak ve belgeler, elçilik ve konsolosluk makamlarının tasdikinden muaftır.

Madde 45

Başvuru, Beyanname ve İtirazlar

1. Bir Akit Devletin mevzuatına göre belirli bir süre içerisinde, bu Akit Devletin yetkili makam, kurum veya yargı mercileri nezdinde yapılması gereken başvurular, itirazlar veya verilmesi gereken beyannameler, aynı süre içerisinde diğer Akit Devletin yetkili makam, kurum veya yargı mercilerine yapıldığı takdirde kabul edilir. Bu durumda, başvuruları alan yetkili makam, kurum veya yargı mercileri, bu başvuru, beyanname veya itirazları, ilk Akit Devletin yetkili makam, kurum veya yargı mercilerine ya doğrudan ya da Akkit Devletlerin yetkili makamları aracılığıyla derhal iletir. Bu başvuru, beyanname veya itirazların diğer Akit Devletin yetkili makam, kurum veya yargı mercilerine intikal ettiği tarih, ilk Akit Devletin yetkili makam, kurum veya yargı mercilerine intikal ettiği tarih olarak kabul edilir.
2. Bir Akit Devletin yetkili kurumuna yapılan yardım başvurusu, eşdeğer yardımlar için diğer Akit Devletin yetkili kurumuna yapılmış kabul edilir.
3. Bir başvuru veya bir belge diğer Akit Devletin resmi dilinde yazıldığı için reddedilemez.

Madde 46

Yardımların Ödenmesi

1. Bu Anlaşma uyarınca yardımları vermekle yükümlü kurumlar, bu yardımları kendi Devletlerinin para biriminde yapmak suretiyle ödeme yükümlülüğünü yerine getirmiş olurlar.
2. Bu Anlaşmanın uygulanmasından doğan mali transferler, her iki Akit Devlet arasında bu konuda yürürlükte olan anlaşmalara uygun olarak yürütülür.
3. Bir Akit Devletin döviz kontrolüne ilişkin mevzuatı, bu Anlaşmanın uygulanmasından doğan meblağların serbest şekilde transfer edilmesine engel olamaz.

Madde 47

Anlaşmazlıkların Cözümlenmesi

Bu Anlaşmanın yorumlanmasında ve uygulanmasında ortaya çıkan anlaşmazlıklar, yetkili makamlar arasında yapılan görüşmeler yoluyla çözümlenecektir.

Madde 48

İcra Usulleri

1. Akit Devletlerden birinin makamı veya kurumu tarafından sosyal güvenlik primlerinin tahsiline ilişkin olarak alınan icra kararları diğer Akit Devlet ülkesinde de tanınır.
2. Bu tanınma, sadece icra kararının yürütülmesi gereken Akit Devletin yasal ilkeleriyle veya kamu düzeniyle bağdaşmadığı takdirde reddedilebilir.
3. Kesinleşmiş kararların icra usulleri, icranın gerçekleşeceği Akit Devletin bu tür kararların yürütülmesini düzenleyen mevzuatı ile uyumlu olmalıdır.
4. Diğer Akit Devlette icra, iflas veya zorunlu tasfiye işlemleri kapsamında ödenmesi gereken primler, bu Akit Devletteki eşdeğer alacaklarla aynı öncelik sırasına sahiptirler.
5. Tahsil konusu olan alacaklar, tahsilin gerçekleştiği Akit Devletteki kurumun benzer nitelikteki alacakları ile aynı işleme tabi tutulur.

Madde 49

Yersiz Ödemelerin Geri Alınması

Bir kimseye hak ettiğiinden fazla bir meblağ ödeyen Akit Devletlerden birinin kurumu, uyguladığı mevzuatta öngörülen şartlar ve sınırlar dâhilinde, yararlanıcıya yardım sağlamakla yükümlü diğer Akit Devletin kurumundan, fazla ödenen meblağı yararlanıcıya ödeyeceği meblağdan mahsup etmesini talep edebilir. Diğer Akit Devlet Kurumu, bu haksız ödeme sanki kendisi tarafından yapılmış gibi kesintiyi mevzuatında öngörülen şartlar ve sınırlar dahilinde yapar ve mahsup ettiği meblağı diğer Akit Devlet kurumuna transfer eder.

Madde 50

Üçüncü Kişiler Karşısında Kurumların Hakları

Bir kimse, Akit Devletlerden birinin mevzuatı uyarınca, diğer Akit Devlette meydana gelen bir olaydan dolayı bir zarar ziyan için yardım görmekte ise, zarar ziyanın telafisinden sorumlu

olan üçüncü kişilere karşı, yardım sağlamakla yükümlü kurumun muhtemel hakları şu şekilde düzenlenmiştir:

a) Yardım sağlamakla yükümlü kurumun uyguladığı mevzuat gereğince, yararlanıcının üçüncü kişileri karşı doğan tazmin hakkını karışlamak üzere, kurum yararlanıcının yerine geçtiğinde, bu durum diğer Akit Devletçe tanınır;

b) Yardım sağlamakla yükümlü kurumun üçüncü kişilere karşı doğrudan rücu hakkı bulunuyorsa, bu hak diğer Akit Devletçe tanınır.

Madde 51

Sahtecilikle Mücadelede İşbirliği

İdari işbirliğinin genel ilkelerinin yürütülmesinin yanında, Akit Devletlerin yetkili makamları, özellikle kişilerin ölüm tarihi, fiili ikameti, gelirlerin değerlendirilmesi, primlerin hesaplanması ve yardımların birleştirilmesi ile aile bireylerinin ölüm tarihi ve fiili ikameti ile ilgili olmak üzere, sosyal güvenlik yardımları ve primlere ilişkin sınır ötesi sahtecilikle mücadele etmek amacıyla aralarında yapacakları yardımlaşma koşullarını idari bir anlaşma ile mutabakata bağlayacaklardır.

V. BÖLÜM

GEÇİCİ VE SON HÜKÜMLER

Madde 52

Anlaşmanın Yürürlüğe Girmesinden Önce Ortaya Çıkabilecek Durumlar

1. Bu Anlaşma, yürürlüğe girmesinden önceki döneme ilişkin bir yardıma hiçbir hak doğurmaz.
2. Bu maddenin birinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Anlaşma, yürürlüğe girmesinden önceki dönem için ortaya çıkması muhtemel durumlarda da uygulanır.
3. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten önce, Akit Devletlerden birinin mevzuatına tabi olarak tamamlanmış tüm sigortalılık süreleri, bu Anlaşmanın hükümleri uyarınca doğan bir yardım hakkının belirlenmesinde değerlendirilir.
4. Bu Anlaşma, primlerin geri ödenmesi veya bir toptan tazminatın ödenmesi ile tasfiye edilen haklara uygulanmaz.

Madde 53

Gözden Geçirme, Zaman Aşımı, Kaldırılma

1. İlgili kimsenin uyruğu nedeniyle veya bu kimsenin yardımları ödemekle yükümlü kurumun bulunduğu ülkeden başka bir Akit Devlet ülkesinde ikamet etmesinden dolayı, tasfiye edilmeyen veya durdurulan tüm yardımlar, ilgilinin talebi üzerine bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden itibaren tasfiye edilir veya yeniden başlatılır.

2. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce, bir gelir veya yardım hakkını kazanan ilgililerin hakları, talepleri üzerine bu Anlaşmanın hükümleri göz önünde tutularak gözden geçirilir. Böyle bir gözden geçirme, ilgililerin daha önce elde ettikleri haklarını hiçbir şekilde kısıtlayamaz.

3. Bu Anlaşmanın yürürlük tarihinden itibaren iki yıllık süre içinde, bu maddenin birinci ve 2 nci fıkralarına göre talepte bulunulması halinde ve hakların zaman aşımına uğraması veya ortadan kaldırılmasına ilişkin Akit Devletlerden birinin mevzuatı ilgililerin aleyhine bir hüküm taşııyorsa, bu Anlaşmanın hükümlerine uygun olarak doğan haklar Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren kazanılır.

4. Bu Anlaşmanın yürürlük tarihini izleyen iki yıllık sürenin bitiminden sonra, bu maddenin birinci ve 2 nci fıkralarına göre talepte bulunulması halinde, sözkonusu Akit Devletin mevzuatının daha elverişli olan hükümleri saklı kalmak koşuluyla, yardımlara talep tarihinden itibaren hak kazanılır.

Madde 54

Süre ve Fesih

Bu Anlaşma süresiz olarak akdedilmiştir. Anlaşma, Akit Devletlerden birinin diğer Akit Devlete 12 ay önceden diplomatik yolla iletilecek yazılı bildirim ile feshedilebilir.

Madde 55

Kazanılmış Hakların Korunması

Bu Anlaşmanın feshi halinde, Anlaşma uyarınca kazanılmış olan haklar ve yardım ödemeleri saklı kalacaktır. Diğer taraftan, bu Anlaşmanın hükümleri, fesih tarihinden önce yapılan yardımlara ilişkin talepler için de uygulanacaktır.

Madde 56

Yürürlük

1. Bu Anlaşma, Akit Devletlerin birbirlerine bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli yasal formalitelerin tamamlanmış olduğunu tebliğ edeceği son notanın alım tarihini izleyen üçüncü ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

2. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği gün, Türkiye Cumhuriyeti ve Belçika Krallığı arasında 4 Temmuz 1966 tarihinde Brüksel'de imzalanan Genel Sosyal Güvenlik Anlaşması ile sözkonusu Anlaşmayı değiştiren veya tamamlayan metinler yürürlükten kaldırılır ve bu Anlaşma onun yerine geçer.

Usulüne uygun olarak yetkili kılınmış imzacılar, yukarıda yazılı hususları tasdiken bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Bu Anlaşma, 11 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da Türkçe, Fransızca ve Flamanca dillerinden, her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, ikişer orijinal nüsha olarak düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

BELÇİKA KRALLIĞI
HÜKÜMETİ ADINA

Faruk ÇELİK

Laurette ONKELINX

Çalışma ve Sosyal Güvenlik

Başbakan Yardımcısı ve Sosyal

Bakanı

İşler ve Kamu Sağlığı Bakanı